

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2006/0276(CNS)

21.3.2007

LAUSUNTOLUONNOS

talous- ja raha-asioiden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi Euroopan elintärkeiden infrastruktuurien määrittämisestä ja nimeämisestä sekä niiden suojaamisen parantamistarpeen arvioimisesta
(KOM(2006)0787 – C6-0053/2007 – 2006/0276(CNS))

Lausunnon valmistelija: Harald Ettl

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Esillä on komission ehdotus Euroopan kriisinhallinnan parantamistoimenpiteistä, jossa otetaan huomioon 5. marraskuuta 2005 hyväksytty Haagin ohjelma, joka koskee sekä rajat ylittävien kriisien tehokasta hallintaa että parempaa suojautumista katastrofeilta ja elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista unionissa terrorismin torjumisen puitteissa, sekä komission esivalmistelut 17. marraskuuta 2005 hyväksytyn vihreän kirjan parissa.

Elintärkeät infrastruktuurit ovat aineellisia ja tietoteknisiä laitoksia, verkkoja, palveluja ja tuotantohyödykkeitä, joiden häiriöillä tai tuhoamisella olisi vakavia vaikutuksia kansalaisten terveyteen, turvallisuuteen tai taloudelliseen hyvinvointiin sekä jäsenvaltioiden hallitusten tehokkaaseen toimintaan. Elintärkeitä infrastruktuureja on useilla talouden aloilla, muun muassa pankki- ja rahoitusala, liikenne- ja jakeluala, energia-ala, eläkelaitoksissa, terveydenhuollossa, elintarvikehuollossa ja viestintäalalla sekä tärkeissä valtion palveluissa.

Elintärkeiden infrastruktuurien suojaaminen EU:ssa on yhdessä sisäisen turvallisuuden kanssa yksi eurooppalaisen yhteiskuntajärjestelmän keskeisistä kysymyksistä. Elintärkeiden infrastruktuurien tuhoutuminen voisi johtaa EU:ssa psykologisesta näkökulmasta täydelliseen suuren yleisön luottamuksen menettämiseen. Tällä hetkellä EU:n jäsenvaltioiden kansallisen tason kriisinhallintajärjestelmät ovat hyvin erilaisia. Erityisesti tästä syystä komission esillä olevan ehdotuksen tavoitteena on määrittää elintärkeät eurooppalaiset infrastruktuurit yhtenäisessä menettelyssä sekä osoittaa niiden tärkeys.

Tehokkaan kriisinhallinnan edellytyksenä on tietotekniikan ja televiestinnän alan välttämättömien viestintäjärjestelmien ylläpito. Kyseiset alat muodostavat läpileikkausinfrastruktuurin ja ovat samalla elintärkeä infrastruktuuri muille elintärkeille infrastruktuureille, kuten esimerkiksi raha-, talous- ja vakuutusala. Euroopan keskuspankin, jonkin suurpankin tai Frankfurtin pörssin tietoverkkoon tehtyä suoraa hyökkäystä vastaan on toimittava nopeasti sekä teknisesti että institutionaalisesti.

Suurkonserneille rajat ylittävä työskentely on välttämätöntä. Vuonna 2000 laaditusta eurooppalaisesta kyselytutkimuksesta kävi ilmi, että yli puolet asianosaisista yrityksistä ei tee turvallisuustarkastuksia. Verkkopalvelinten mahdollinen väärinkäyttö helpottaa myös radikaalia toimintaa ja on tärkeä osa tietotekniikan alalla tapahtuvaa terrorismia.

Kaikenlaisissa katastrofitilanteissa erityisen alttiita ovat infrastruktuurit, jotka ovat kansainvälisiä ja joiden väliaikainen pysäyttäminen on hankalaa. Kyseinen heikkous tuli hätkähdyttävän selkeästi esille eurooppalaisessa sähkönjakeluverkossa 4. marraskuuta 2006 sattuneen sähkökatkoksen yhteydessä. Samalla tavoin rajat ylittävä ja valtioiden välinen vedenjakelu saattaa kansallisista vesijohtoverkoista huolimatta muuttua ongelmaksi pohja-, lähde- ja virtaavan veden kautta.

Myös rajat ylittävän rautatieliikenteen sekä lentokenttien, joilla on lennonjohtojärjestelmä, on kriisitilanteessa voitava turvautua eurooppalaisiin vastatoimenpiteisiin.

Vakuutus- ja jälleenvakuutusyhtiöt ovat käsitelleet riskinhallinnan kysymyksiä alakohtaisesti jo vuosien ajan. Direktiiveissä, kuten ensimmäisestä vakavaraisuutta koskevasta toimenpidepaketista annetuissa direktiiveissä, on jo otettu huomioon vakuutusten

riskinhallintaa koskevat kysymykset sekä tietojen että aineellisten vakuuksien osalta. Kyseiset seikat on sopeutettava kasvaneiden riskien nykytilanteeseen toisessa vakavaraisuushankkeessa. Vakuutuksissa on välttämättömästi suhteellisuusperiaatteesta huolimatta harkittava ylimääräisen – mahdollisesti myös valtiollisen – vastuuriskin soveltamista.

Lausunnon valmistelija pitää myönteisenä ja tukee komission aietta koordinoita toimenpiteitä elintärkeiden infrastruktuurien suojaamiseksi eurooppalaisella tasolla. On kuitenkin korostettava, että jo olemassa olevien alakohtaisten toimenpiteiden päällekkäissääntely on estettävä, sillä kyseiset toimenpiteet on annettu esimerkiksi suosituksissa, jotka koskevat arvopaperikaupan selvitysjärjestelmää sekä arvopaperikaupan laskutuksen ja arvopaperikaupan selvityksen standardeja EU:ssa sekä EKPJ:n lainakaupassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien käytön standardeja EU:ssa.

Sitovien ja sitomattomien toimenpiteiden yhdistelmästä on työstettävä eurooppalaiselle lisäarvolle realistinen kustannus–hyöty-suhde.

TARKISTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään mietintönsä seuraavat tarkistukset:

Komission ehdotus

Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1

Johdanto-osan 5 a kappale (uusi)

(5 a) Joillakin aloilla on jo useita toimenpiteitä, joilla säännellään elintärkeiden infrastruktuurien määrittämistä, nimeämistä ja suojaamista. Tuleva EU:n laajuinen sääntely ei saa johtaa kyseisillä aloilla päällekkäissääntelyyn ilman turvallisuuden lisääntymistä.

Tarkistus 2
1 artikla

Tällä direktiivillä otetaan käyttöön menettely Euroopan elintärkeiden infrastruktuurien määrittämistä ja nimeämistä varten sekä yhteinen lähestymistapa niiden suojaamisen parantamiseen liittyvien tarpeiden arvioimista varten.

Tällä direktiivillä otetaan käyttöön menettely Euroopan elintärkeiden infrastruktuurien määrittämistä ja nimeämistä varten sekä yhteinen lähestymistapa niiden **kaikenlaisilta vaaroilta** suojaamisen parantamiseen liittyvien tarpeiden arvioimista varten.

Perustelu

Strategialla on pyrittävä suojelemaan kaikenlaisilta vaaroilta, myös sellaisilta, jotka eivät aiheudu terrorismista tai luonnonkatastrofeista, mutta voivat kuitenkin pysyvästi vahingoittaa infrastruktuurin toimintaa ja eheyttä. Niihin kuuluvat muun muassa inhimilliset erehdykset, henkilöstön ammattitaidon puute, yritykselle elintärkeiden infrastruktuurien ulkoistaminen, epidemiat/tartuntataudit, lisääntyvä riippuvuus tietotekniikasta, tietoteknisten järjestelmien maailmanlaajuinen verkottuminen ja poliittiset levottomuudet.

Tarkistus 3
5 artiklan 2 kohdan 1 alakohta

Turvallisuussuunnitelmassa on eriteltävä Euroopan elintärkeän infrastruktuurin omaisuuserät ja esitettävä niiden suojaamiseksi tarvittavat turvallisuusratkaisut liitteen II mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmaa **koskevia alakohtaisia vaatimuksia**, joissa otetaan huomioon voimassa olevat yhteisön toimenpiteet, voidaan hyväksyä 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla menettelyllä.

Turvallisuussuunnitelmassa on eriteltävä Euroopan elintärkeän infrastruktuurin omaisuuserät ja esitettävä niiden suojaamiseksi tarvittavat turvallisuusratkaisut liitteen II mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmaa **koskevat alakohtaiset vaatimukset**, joissa otetaan huomioon voimassa olevat yhteisön toimenpiteet, voidaan hyväksyä **kokonaisuudessaan** 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla menettelyllä.

Perustelu

Vakuutusyhtiöt ja pankit toimivat aloilla, joilla sijoitetaan jatkuvasti suuria summia turvallisuuteen, kuten kulunvalvontaan ja tietojärjestelmien turvallisuuteen. Valtiolliset toimenpiteet eivät saa kaksinkertaistaa jo olemassa olevia alakohtaisia toimenpiteitä. Siksi tulevalla sääntelyllä olisi varmistettava olemassa olevien turvallisuussuunnitelmien täysi hyväksyminen.

Tarkistus 4
10 artiklan 3 kohta

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jäsenvaltioille tai komissiolle toimitettuja elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista koskevia tietoja ei käytetä mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin elintärkeiden infrastruktuurien suojaamiseen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jäsenvaltioille tai komissiolle toimitettuja elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista koskevia tietoja ei käytetä mihinkään muuhun tarkoitukseen kuin elintärkeiden infrastruktuurien suojaamiseen **ja että suhteellisuusperiaate aineellisesta näkökulmasta katsottuna sekä suojeltavat perusoikeudet ja käytännöt otetaan ehdottomasti huomioon.**

Perustelu

Muihin suojeltaviin perusoikeuksiin ja käytäntöihin lukeutuvat esimerkiksi tietosuoja ja puhelinsalaisuus.

Tarkistus 5
Liitteen I rivin VII ”Rahoituspalvelut” sarakkeen ”Alatoimiala” numero 19

19. **Maksujärjestelmät sekä** arvopapereiden selvitys- ja **toimitus**infrastruktuurit **ja -järjestelmät**

19. Arvopapereiden selvitys- ja **maksu**infrastruktuurit

Tarkistus 6
Liitteen I rivin VII ”Rahoituspalvelut” sarakkeen ”Alatoimiala” numero 19 a (uusi)

19 a. Maksujärjestelmät

Tarkistus 7
Liitteen I rivin VII ”Rahoituspalvelut” sarakkeen ”Alatoimiala” numero 19 b (uusi)

19 b. Pankki- ja vakuutusala